

Bibliometrija

Franc Solina

Fakulteta za računalništvo in informatiko, Univerza v Ljubljani

franc.solina@fri.uni-lj.si

2. april 2017

- 1 Merjenje uspešnosti pri publiciranju
- 2 Enotna identifikacija publikacij in avtorjev
- 3 Akademska socialna omrežja
- 4 Afere v akademskem publiciranju

Kako se meri uspešnost znanstvenika?

- najboljše je vprašati druge znanstvenike, ki delujejo na istem področju (peer review)
- najlažje je izbrati kvantitativno merilo:
  - število, vrsta in kvaliteta objav
  - število citatov njegovih del
- absolutne številke kvantitativnih meril so odvisne tudi od strokovnega področja
- na nekaterih področjih se lahko več objavlja in posledično se tudi več citira

Kdo zbira podatke o publikacijah in citatih?

- v slovenskem okviru sta to <http://www.cobiss.si/> in <http://sicris.izum.si/>
- najlažje je izbrati kvantitativno merilo:
  - število, vrsta in kvaliteta objav
  - število citatov njegovih del
- absolutne številke kvantitativnih meril so odvisne tudi od strokovnega področja
- na nekaterih področjih se lahko več objavlja in posledično se tudi več citira
- na osnovi publikacij in citatov je vzpostavljen še sistem točkovanja

Kdo zbira podatke o publikacijah in citatih?

- v mednarodnem okviru je to Web of Science:
<http://login.webofknowledge.com>
- najstarejši in nauglednejši servis, toda plačljiv
- spremlja citiranost revij v treh seznamih: SCI, SSCI, AHCI, ESCI
- vključitev revije na enega od teh seznamov je že dosežek
- računa impact faktor revij (merilo, koliko so članki objavljeni v reviji v povprečju citirani)
- revije se rangira glede na IF
- podoben servis je še <https://www.scopus.com>
- poraja se cela kopica novih servisov: <http://plumanalytics.com>,
<https://www.altmetric.com>, <https://www.mendeley.com>

- prosto dostopni servis, ki upošteva VSE akademske publikacije dosegljive na svetovnem spletu: <https://scholar.google.si>
- raziskovalci si lahko ustvarijo osebni profil
- naložijo lahko svoje publikacije za delitev z drugimi
- urejajo lahko podatke o svojih publikacijah
- komunicirajo in sodelujejo z drugimi raziskovalci
- razni sistemi točkovanja publikacij, citatov in sodelovanja v skupnosti
- ker Google učenjak upošteva vse publikacije so za določenega avtorja je njihovo število publikacij in H-indeks običajno višja kot v Web of Science

- Hirshev indeks: <http://login.webofknowledge.com>
- indeks meri ne le številko objav posameznega avtorja, ampak tudi njihovo citiranost
- publikacije posameznega avtorja se razvrsti po številu njihovih citatov
- ko se zaporedna številka publikacije izenači s številom citatov, smo ugotovili H-indeks
- npr. H-indeks 8 pomeni, da ima avtor 8 člankov, ki imajo vsi več kot 8 citatov
- H-indeks se v praksi lahko raziskuje, saj različni servisi drugače štejejo publikacije in citate

Enotna identifikacija publikacij in avtorjev

- Digital Object Identifier—publikacije sedaj tudi dobijo DOI številko <https://www.doi.org>
- ko revija sprejme članek v objavo, besedilo postavijo v obliko za revijo in mu dodelijo številko DOI ter ga običajno uvrstijo na njihov spletni seznam sprejetih člankov, še preden je članek uvrščen v določeno številko revije in natisnjen
- že na podlagi DOI številke je možno članek vpisati v COBISS
- enotno identifikacijo avtorjev zagotavlja sistem <https://orcid.org>
- na ORCIDU je tudi možno ustvariti osebni profil in videti seznam publikacij

- <https://www.researchgate.net>
- <https://www.academia.edu>
- raziskovalci si lahko ustvarijo osebni profil
- naložijo lahko svoje publikacije za delitev z drugimi
- komunicirajo in sodelujejo z drugimi raziskovalci
- razni sistemi točkovanja publikacij, citatov in sodelovanja v skupnosti

Afere v akademskem publiciranju

- Sokalova potegavščina:
https://en.wikipedia.org/wiki/Sokal_affair
- Alan Sokal, profesor fizike, je napisal nesmiseln članek s področja kulturne teorije in ga poslal v objavo v revijo Social Text, da bi preveril intelektualno strogost urednikov in recenzentov
- članek je bil nato objavljen
- računalniški program za generiranje nesmiselnih računalniških člankov
<https://en.wikipedia.org/wiki/SCIgen>
- kar nekaj takih "fake" člankov se je uspelo uvrstiti na konference
- ugrabljene revije